

بیان مساله در این طرح به کودکانی که به دلایل متفاوتی محروم از حقوق اولیه خود شده‌اند و سر از خیابان در می‌آورند می‌پردازد که اکثر آن دلایل ریشه در فقر، خشونت‌های اجتماعی و سنتی بینان خانواده در جامعه دارد. در ایران نیز طبق همین روال کودکان خیابانی مسبب عواملی همچون فقر، طرد شدگی، بی‌ثباتی جامعه و بنیان‌های اجتماعی، مهاجرت، افزایش آمار طلاق و... ناچاراً رو به خیابان می‌آورند، در یک دسته بندی کلی می‌توان این کودکان را به دو دسته‌ی ساکن و مهاجر تقسیم کرد که جالب توجه است بر طبق آمار ۵۶ درصد از کودکان خیابانی در تهران جزو دسته‌ی دوم، یعنی مهاجر هستند، اهمیت توجه به مساله زمانی آشکار می‌شود که در می‌باییم بر طبق آمار اکثر مجرمان فاقد خانواده یا سرپرستی مناسب بوده‌اند، از سویی دیگر این کودکان نیز اغلب مورد سوء استفاده مجرمان و بزهکاران قرار گرفته و به مشاغلی نامناسب از جمله تکدی گری، تلکه گیری و باج گیری، فروش مواد مخدر، فحشا و سایر فعالیت‌های ضد اجتماعی سوق داده می‌شوند. وجود خلاه مهمی همچون خانواده موجب احساس تشویش و ترس و عدم امنیت در این کودکان شده و در نتیجه این کودکان اعتماد خود را نسبت به جامعه از دست داده و مسئولیتی در قبال آن حس نخواهند کرد که بدیهی است تاثیرات سوء چنین مساله‌ای گربیان گیر جامعه خواهد بود. مرکز بازپروری کودکان کار در نظر دارد، برای کاهش آسیب‌های اجتماعی وارد بر کودکان کار (که بزرگترین معرض این افراد می‌باشد) با بهره گیری از آموزش‌های صحیح در محیطی مناسب با نیازهای این قشر و با بازنده سازی فرهنگ ایرانی این کودکان را برای زندگی مستقل و پایدار در آینده به گونه‌ای آماده سازد که یک نیروی ماهر و متخصص تقدیم جامعه شود.

یکی از مشکلات اصلی نبود مطالعات مناسب می‌باشد، اما به هر حال متابع اینترنی و مطالعات کتابخانه و مصاحبه با افراد مسئول می‌تواند در هدایت امر معماري به سوی طرحی منطبق بر خواسته‌ها یاری رسان باشد. روش تحقیق به صورت خلاصه بدین شکل می‌باشد: تبیین موضوع شامل اطلاعات آماری سازمان بهزیستی و مطالعات کتابخانه و آماری می‌باشد تا با تحقیقات پیرامون کودکان بی سرپرست و آشنا به اوضاع و خصوصیات فکری و رشد جسمی بتوان با موضوع ارتباط مناسب تری برقرار کرد. برای بررسی نمونه‌های مناسب رساله چهار نمونه اجرا شده در خارج از کشور و چهار نمونه اجرا شده در داخل کشور مورد بررسی قرار گرفته است. تحقیقات میدانی شامل: بازدید از مراکز نگهداری کودکان، مدارس به اصطلاح شبانه روزی، موسسه روش نهال جوان، محل دقیق و محدوده اطراف سایت، شهرداری منطقه دو، شیرخوارگاه‌ها و پرورشگاه‌های تهران نظیر آن. در این پژوهش نمونه گیری به صورت خوشای است به طوری که بخشی از اعضای جامعه که شامل خصوصیات این پژوهش می‌باشند از همه قشری اعم از خردسالان و کودکان کار و بزه کاران نوجوان و تحلیل‌های جامع بر روی روابط خانواده‌های آنان صورت می‌پذیرد. علاوه بر موارد ذکر شده، از جامعه آماری موسسات فعال در این حوزه که در نمونه ابتدایی ۱۲۰۰ نفر از کودکان کار منطقه ۲ تهران مورد بررسی قرار گرفته است نیز لحاظ می‌گردد. روشها و ابزار نتیجه و تحلیل داده‌ها کار بدین گونه است که در ابتداء استانداردهای مناسب جهانی استخراج شده و سپس با در نظر گرفتن شرایط محیطی و نیازهای منطقه، یا اطلاعات موجود مقایسه می‌شوند. با در نظر پتانسیل‌های موجود در محدوده سرانه‌ها مشخص می‌شوند و تلاش می‌شود تا شرایط موجود به شرایط ایده آل نزدیک تر شود.

پس بدین ترتیب در انتهای هر مطالعه نتیجه گیری صورت خواهد پذیرفت که بر اساس اطلاعات آن می‌توان به تصمیم گیری در آن مورد پرداخت. جمع بندی با توجه به شناخت و دریافتی که تا کنون از ویژگیهای کودکان و سپس کودکان بی سرپرست ارائه شده به نظر می‌رسد توجه به معیارها و مبانی زیر می‌تواند در طرح محیطی مناسب این کودکان ثمر بخش باشد. این مبانی سر لوحه طراحی قرار گرفته و ساختار طرح را شکل می‌دهند.

- ۱- نظام قابل درک
- ۲- مبادله با محیط
- ۳- امکان کنترل ضمنی پروژه
- ۴- خوانایی
- ۵- تنوع
- ۶- صراحة
- ۷- پویایی
- ۸- مقیاس مند بودن پروژه (توجه به مقیاس)
- ۹- القاء سمبولیک هدایت و حرکت صحیح
- ۱۰- وحدت و یکپارچگی

برای ارائه طرحی که پاسخگوی مبانی مطروحه باشد لازم است به دنبال ابزارها و راهکارهایی در لایه‌های مختلف شکل دهنده ساختار پروژه باشیم که هر یک بخشی از مبانی را محقق سازد.

وازگان کلیدی: